

Bazylika Mniejsza

Neorenesansowa Bazylika Mniejsza NMP projektu M.F Pavoniego z ołtarzem Marconiego i obrazem Jana Styki

Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny był do roku 1983 jedyną świątynią w trzydziestotysięcznych Gorzowie. Został wybudowany w stylu neorenesansowym w latach 1875 - 1890 według projektu Franciszka Pavoniego i Maksymiliana Nitscha. Kościół bardzo ucierpiał w czasie I wojny światowej i ze zniszczeń wojennych został odbudowany w latach 1920 - 31.

Charakterystyczna dla monumentalnego gmachu kościoła jest jego fasada nawiązująca do form klasycznych, przyozdobiona kamiennymi rzeźbami czterech ewangelistów: Mateusza z księgą, Marka z lwem, Łukasza z głową wołu oraz Jana z orłem. Na frontonie widnieje łaciński napis - niejako dedykacja: GORLICENSES VIRGINI DEIPARAE, co znaczy: „Gorliczanie Bogurodzicy Dziewicy”. Elementem zdobiącym kościół są niewątpliwie witraże obrazujące świętych, a szczególnie przedstawiający św. Stanisława umiejscowiony nad chórem. Wewnątrz kościoła na szczególną uwagę zasługuje ołtarz główny wykonany według projektu Leonarda Marconiego, nad którym króluje przepiękny obraz Maryi Niepokalanej pędzla Jana Styki. Całość zwieńcza płaskorzeźba przedstawiająca scenę Bożego Narodzenia. Po bokach ołtarza - jakby na straży - stoją posągi świętych Wojciecha i Stanisława.

Zwiedzając kościół warto obejrzeć także boczne nawy i usytuowane w nich ołtarze, obrazy i rzeźby. W nawie lewej ołtarz z obrazem Piotra Stachiewicza „Św. Józef z Dzieciątkiem Jezus”; łaskami słynąca figura Pana Jezusa w Więzieniu pochodząca prawdopodobnie z XVI lub XVII wieku oraz obraz pędzla Józefa Mehoffera przedstawiający św. Teresę. W nawie prawej ołtarz z figurą Pana Jezusa z otwartym Sercem - miejsce Wieczystej Adoracji Najświętszego Sakramentu, obraz św. Antoniego z Dzieciątkiem Jezus, ikona Matki Boskiej Nieustającej Pomocy oraz krzyż Marconiego.

Bryła kościoła jest piękna także od strony wschodniej, gdzie urzeka ciekawie zagospodarowana zielenią skarpa.

23 maja 2009 roku, decyzją Benedykta XVI kościół pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Gorlicach został bazyliką mniejszą.